

1666.

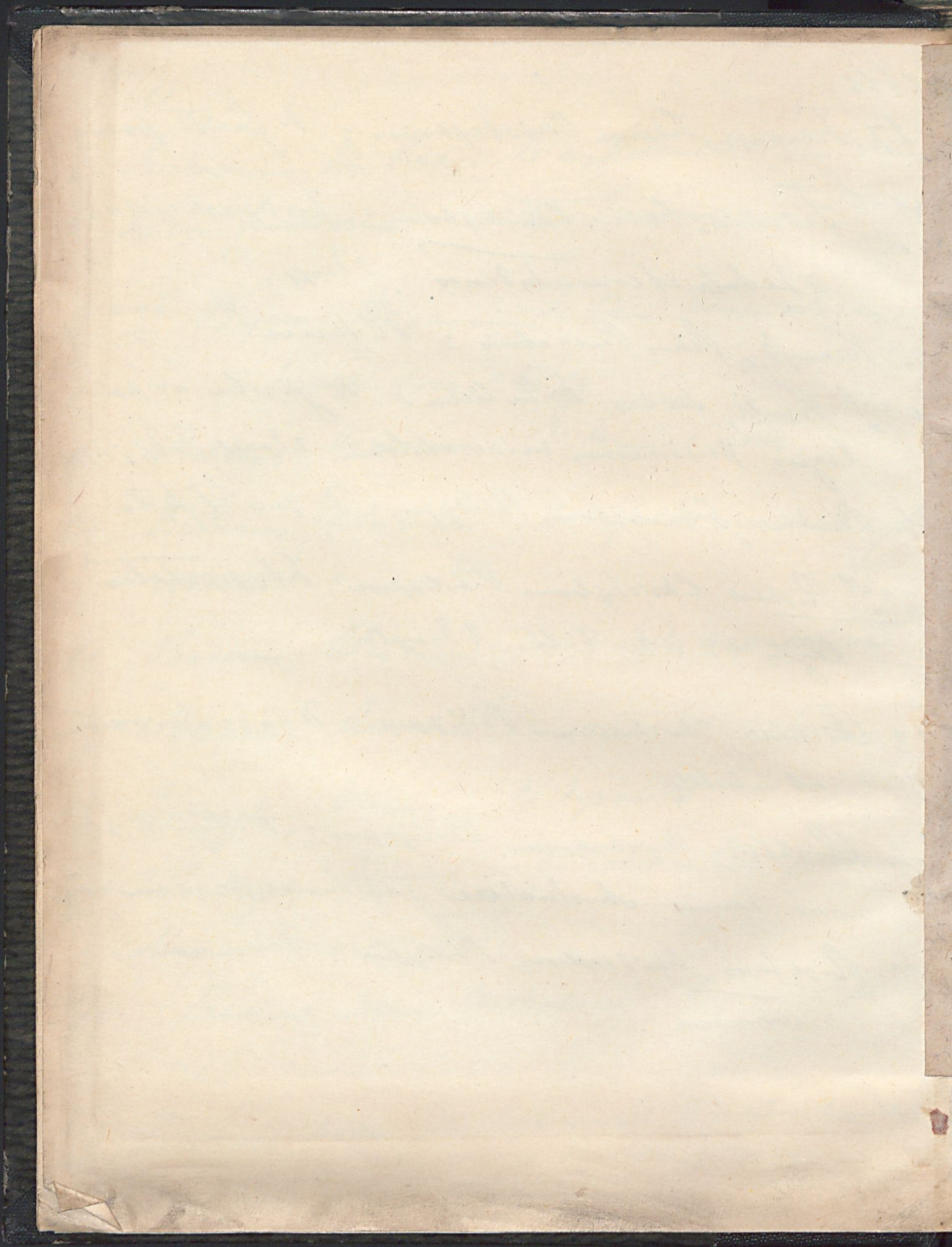
1. Striarius, Johannes Taculus: Disputatio juridica, continens veterum juris interpretum distinctiones, quae magistrales appellantur, approbatae.
2. Striarius, Johannes Taculus: Disputatio juridica, continens distinctiones veterum juris interpretum, quae magistrales vulgo appellantur, improbatas.
3. Beckmann, Joh. Valh: De illustrationibus imperii Germanici: dicasteriis, camerali, aulico, Aulicis.
4. Beckmann, Joh. Valh: De usu domini eminentis in imperio nostro.
5. Beckmann, Joh. Valh: Disputatio juridica, continens prerogationes juris Personae de persona et personam.
6. Beckmann, Joh. Valh: An et quatenus principes, comites, barones et alii S. Rom. imperii status in districtibus suis \neq statuta censere possint.?

166.

7. Beckmannus, Joh. Volk: De compaternitate illu-
strum fratrum in civitate Germanorum.
- 8¹²⁶₂ Beierus, Adrianus: De bonis damnatorum
2 Saax. 1666. = 1679
9. Beierus, Adrianus: De termino motu.
10. Beierus, Adrianus: De injuriis nequime inju-
riorum.
11. Beierus, Adrianus: De culpa imputatiōe
12. Beierus, Adrianus: De satis dationibus.
13. Coburgius, Adamus: De deposito.
- 14¹²⁷ Coburgius, Adamus: De actionibus personalibus
in rem scriptis
15. Falckner, Johann Christophorus: De jure hospitio-
rum.
16. Falckner, Johann Christophorus: De sals conducta
ad judicium.

1666.

17. Frechner, Johann Christophorus: *De facti poena.*
- 18^a Falduer, Johann Christophorus: *Tura particularis
de iudiciis et consuetudinibus.* 2 Sauml.
19. Krauß, Peter Pueratius: *De pericis*
- 20^a Knoll, Tobias. W. G. G. G. G. G. *De iustis ac prius
legis personarum universabilium.* 2 Sauml. 1666 et 1769.
21. Richter, Christophorus Philippus: *De iure et facto*
- 22^a Richter, Christophorus Philippus: *Interpretatio
legis 32 § 2. v. U.* 2 Sauml.
- 23 Richter, Christophorus Philippus: *De successione
ab intestato.*
24. Richter, Christophorus Philippus: *De iurisdictione
in re domus Austriacae iuris ac praesentibus.*
- 25^a Richter, Christophorus Philippus: *De concurre
aitionum*

3203

28

1666, 13

14

DISPUTATIO JURIDICA

DE

DEPOSITO,

QUAM

COELESTI FAVORE AUXILIANTE,

SUB PRÆSIDIO

ADAMI CORTREJI,

J. U. D.

DN. FAUTORIS SUI ÆTATEM
COLENDI,

PUBLICO ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT

ARNOLDUS FRIEDLIEB, Strals. Pomer.

AUTOR ET RESPONDENS.

LOCO ET HORIS CONSUETIS

AD DIEM VII. JUN.

A. E. O. S. M. DC. LXVI.

JEN Æ, Literis JOHANNIS NISSE

VIRO
NOBILISSIMO, AMPLISSIMO, PRÆCLA-
RISIMO ATQUE EXCELLENTISSIMO
DN. M. ALBERTO

Linguarum Orientalium, in Florentissimâ ad
Riccum Universitate, Professore Ordina-
rio dignissimo,

ut &

VIRO

NOBILISSIMO, AMPLISSIMO ATQUE PRUDENTISSIMO

DN. JOACHIMO DADEN,

Reip. Stralsundensis per multos annos Se-
natori meritissimo,

*Dominis Affnibus, Promotoribus, Fautoribus ac Amicis sincerâ
& officiosâ mente colendis.*

S. O.

Plurima, variaque vestra, VIRI HONORATISSIMI,
in me sunt collata beneficia, quæ si recensere insti-
tuerem, spatium pagellæ nostræ, dedicationi desti-
natum,

natum, absumeretur. Hoc autem ne fiat, neque longam
horum enumeratione nauseam vobis creem, sicco pe-
de benignissime in me collata praeterirem, nisi unicum
adhuc à Tuâ Excell. haud ita pridem mihi exhibitum re-
staret. Id quod si negligerem ingratus imò omnium in-
gratissimus nominandus ego forem. A morte enim Pa-
tris mei pie defuncti non solum hospitio, pariter & fide-
litate fuit me dignatus, sed & de quo in primis
mihi gratulor, me quoque absente, omnem studiorum
meorum salutem quaerere manibus pedibusq; ita alla-
borasti, ut fateri necesse habeam, hoc & alia quampluri-
ma haectenus à Vest. Vest. Amplit. derivata esse majora,
quam quod digna laude mactari, & convenienti gratia-
rum actione rependi queant. Encomium illud, quod
olim MAGNUS ille ALEXANDER Praeceptoris suo fi-
delissimo, Aristoteli scilicet, dedit, Vobis VIRI NOBILIS-
SIMI jure merito à me tribui posse arbitror; cum & ego
à Patre acceperim ut viverem, à Vobis autem, & im-
primis à tuâ Excellentia, cujus fidei informatione per bien-
nium ferme usus, ut bene viverem. Quae cum ita sint
diu multumque haectenus cogitavi, (ne facti vos poeni-
teat) quomodo aliquali saltem grati animi symbolo pu-
blice contestari possem, me, quem innumerabili bene-
ficiorum vestrorum thesauro cumulastis, ad immorta-
les grates Vobis reponendas & officia quovis temporis
puncto paratissima, esse obstrictissimum. Sed, me
haec

hæc ita perpendente, accidit, ut mihi, vires ingenii in e-
laborando aliquo Disputationis genere periclitandas sus-
cipienti, Depositi obveniret materia. Quam, cum nul-
la licet levissima materia absque Magnorum Virorum
tutione ob Mimorum virus in lucem prodire possit,
neq; nostra Disputatio horum patrocínio carere videat-
tur, Vobis, VIRI NOBILISSIMI, eâ quâ par est animi
reverentiâ consecrare haud erubui, amicâ mentē rogi-
tans, ut tenuem hunc laborem, ceu primum Minervæ
meæ foetum, non solum æqui bonique consulere, sed
& vestro patrocínio honoratissimo dignari velitis. Id
quod beneficium, si aliis antea à me enumeratis su-
peraddetis, ad omnia officiorum genera habebitis me
promptissimum atq; paratissimum. Interim, divinæ
tutelæ ad Nestoreos annos Vos omnesq; Vestros com-
mendans, ad omnia officia præstanda vobis ero

additissimus

Jenz die 2. Junii
Anno 1666.

ARNOLDUS FRIEDLIEB.

IN NOMINE SACROSANCTÆ
INDIVIDUÆ TRINITATIS.

DISPUTATIO JURIDICA
DE
DEPOSITO.

THES. I.

Varias variorum Politicorum de §.1
coalitione hominum fuisse sententias, fat
abundè testantur illorum monumenta;
Sunt enim qui existimant temerè, fortui- 2
ro casu & ex accidente quasi coaluisse ho-
mines in unum. Vid. Cic. 1. & 2. de Nat. 3

Deor. 5 Alii speciosorem, primoque intuitu verioram
ut de hâc ferrent sententiam, Imperia omnia vi primùm
cepisse colligunt. vid. Bod. l. 1. de Rep. c. 6. & lib. 4. c. 1. Alii, 4
qui rem acu terigisse putarunt, necessitatis ergò homines
coaluisse, aut, ut tuti essent, tam à coeli injuriis; quam ut co-
quinarum addiscerent artem, fuerunt arbitrati. Confer 5
Schönb. lib. 1. Pol. c. 4. p. 8. Verum enimverò horum sen-
tentias juri naturali contrarias, neque ab integerrimo
homine esse probandas ipse princeps Politicorum Aristot. 6
lib. 1. Pol. 2. docet. Naturâ enim ductice in unum coive- 7
runt. Finis autem, ob quem convenerunt, si respiciatur ne-
cessariò quilibet concedere cogitur, utilitatis causâ & ad
A sub-

8 sublevationem indigentia id fuisse factum. Cum enim
singuli non essent pares suis commodis, & plurima utilia
eis desiderarentur, congregati in pluribus invenerunt uti-
litate, quam in se singuli non habuerunt, quive divisi an-
tè, injuriis plurium facile patebant, congregati easdem vi-
9 facile repellebant. Quo inclinare videtur Tacitus in vi-
tà Agricol. Nec aliud, inquit, adversus validissimas gen-
tes pro nobis utilius, quam quod in commune non consu-
10 lunt. Rarus duabus tribusque civitatibus ad propulsan-
dum commune periculum conventus, ita dum singuli pu-
gnant, universi vincuntur add. Marc. Zuer. Boxhorn.
11 Inst. Pol. lib. 1. c. 2. explanat. Ex quibus apparet, societa-
tem civilem non solum eò collimare, ut in societate civili
videntes adversus extraneos sese eò firmiter tueri, sed & si-
bi invicem in vitâ communi eò melius subvenire valeant,
12 instrumentis vitæ inter se communicatis, aliud pro alio
13 stot. lib. 1. Pol. c. 6. Quoniam verò hæc necessitatem il-
lam, quâ premebantur homines, per omnia haud explere
14 amplissimis locum dedit vid. l. 1. princ. ff. de contrab. empt.
15 Sæpè etenim nummus ita datur, ut recipiatur alia res, quâ
16 quis indiget; Sæpè ita transfertur ut alter illius fiat domi-
nus, ex illo utilitatem habeat, & aliquando restituat; Sæ-
17 pè alteri custodiendus datur, ut ille, qui custodiendum dat
aliis modis & conditionibus Synallagmata & contractus
18 celebrari solent. Qui propterea variis nominibus insi-
gniuntur, cum sint, qui dicantur Reales; alii Verbales;
19 alii Literales, alii denique Consensuales. Cum autem mei
institutum non sit, pertractare materiam contractuum, sed
solum

Solum de aliqua specie Contractuum Realium, scilicet
Deposito, agere, fundamentum Depositi attingam neces-
se est, quod unice in amicitia requiescit. Quid enim ami- 20
citiae humanae convenit magis, quam recipere res alterius 21
ad custodiam sui? Quid, e contrario, iniquius, quam recu-
sare illud, quod sine incommodo & dispendio rei suae fieri
potest? De hac ergo materia, pro ingenii tenuitate, exerci- 22
tium causam, paucissimis agam.

THES. II.

DEPOSITUM est, quod custodiendum alicui datum, ex §. 1
eo, quod ponitur *l. princ. ff. Depositi & contra*, vel ali-
ter: Deposito est contractus realis, seu traditio rei gra- 2
tis custodiendae, & ad libitum deponentis in eadem spe-
cie reddendae.

THES. III.

DE I. DEPOSITUM; Hoc est triplex (1.) sequestrarium, §. 1
quod est, quando res aliqua litigiosa sub hac conditio- 2
ne traditur Sequestro, ut retineat, donec ex causae decisio-
ne constet, cui debeatur. Sequester vero dicitur apud 3
quem plures eandem rem, de qua controversia est, depo-
suerunt *l. 110. sequest. de V. S.* & hoc casu deponentes amit-
tunt rei depositae possessionem quae in sequestrum trans-
fertur *l. interesse de acq. possess.* nisi aliter inter illos fuerit 4
conventum. De hoc deposito scilicet in Definitione no- 5
stra sermo non est. (2.) Deposito est, quod fit, causa im-
pediendarum usurarum, ut, quando Debitor offert Cre-
ditori pecuniam suam debitam, quam recipere Creditor 6
refusat. Hinc Debitor, ad evitandum cursum usurarum,
consignat eam, deponitque in publicum, aut sacram 7
aedem. De quo est textus in *l. 19. acceptum & ibi Gloss.* 8
Cod. de Usuris. Sed nec hujus depositi mentio fit in no-
stra

9 strâ definitione (3.) Depositum est, quod simpliciter cu-
 stodiendæ tantum causâ fit, ut, quando quis apud Ami-
 cum rem suam custodiæ ergo deponit, ita, ut dominium
 10 & possessio penes deponentem remaneat; Et pro subito
 11 hoc depositum potest revocari. De tali autem nostram
 12 Definitionem loqui volo. Ut tandem essentia & natura de-
 positi nostri eò meli9 innotescat differentiam ejus à seque-
 stratione paucis ostendâ, quæ in eo consistit, quod (1.) unus
 possit deponere rem aliquam, sequestrare vero non nisi
 plures *l. 17. Licet Depositi vel contra. 2.* quod sequestratio
 semper requirat rem de quâ fuit orta controversia; Secus
 13 verò in deposito. Est autem Sequestratio duplex vel Vo-
 14 luntaria vel Necessaria s. judicialis. Voluntaria, uti con-
 stat, fit ex partium conventionione *l. 17. ff. d. t. & regulariter*
 15 est permissa *l. 5. §. 1. 2. l. 6. ff. eodem.* Necessaria s. judicia-
 lis fit essentiâ judicis & est regulariter prohibita *l. unic. C. de*
prohibit. sequestr. pecuu. Maxime in pecuniâ *d. l. unic.*
 Videatur Jcti consummatissimi Magnifici Dn. D. Struvii
Syntagma Juris Civilis Exerç. 21. tb. 40. Scotan. ad Tit. 4. lib.
4. Cod. p. 273. Wiefßenbach. Disp. 31. lib. 6. §. 20. p. m. 314.

THES. IV.

§. I D Ixi II. est REI. Inter substantialia hujus contractus
 Realis, Depositi scilicet, recensentur Res, quæ deponi
 2 & custodiæ asservandæ causâ tradi possunt. Omnes ve-
 rò res, quæ sub custodiam cadunt, possunt etiam venire in
 depositum in impropriâ significatione sumptum, sive sint
 res controversæ, sive non, sive mobiles, etiam quæ ponde-
 re, mensurâ, & numero constant *l. 24. l. 25. §. 1. b. t. sive*
 3 immobiles argument. *l. 72. de V. O.* Longè autem aliter in
 Deposito proprio, quod opponitur Sequestro, res se habet,
 4 quod solum rerum mobilium est. Verum, circa hæc quæ
 dicta

dicta, solet suboriri quaestio. (I.) Utrum etiam res immo- 5
biles possint deponi? Quae quamvis multorum dubitanti-
um opinione circumventa est, haud tamen negativam
tueri sententiam erubesco. Rationes autem quae me in- 6
frignant sequentes sunt (1.) quod in immobilibus cesset cus-
todia, quae tamen unicus finis & effectus est Depositum. (2.)
quod in Textibus, quae de Deposito agunt tantummodo
fiat mentio rerum mobilium ut *l. 1. §. 9. 11. 12. 13. 14. 21. 22.*
32. 33. & seqq. l. 7. passim b. t. (3.) Quod curam rei immobilis
potius dicatur mandatum contrahere ejusque naturam in-
ducere *l. 1. §. 12. eodem.* adeo, ut longè utilius sit domino ma-
gisque usitatum, propter praestationes graviores, illis rebus
ex mandato substituere custodem. *arg. l. 1. C. mand. vel*
contra & arg. l. 1. §. 1. pr. de Procur. Vide Magnif. Dn. Stru- 7
vii Jcti consummatissimi *Syntagma Juris Civilis Exerc. 21.*
tb. 35. Addi quoque praeterea potest, quod res immobi- 8
les non poni possint, quo minus & deponi. A quo enim
removeretur notatio, ab eodem etiam ipsum notatum re- 9
moveri necessum est. Hoc igitur Depositum, quod fit in
rebus immobilibus, suscipere potius speciem mandati quam
depositi & in impropria significatione sumi, nemo, cui ve-
ritas cordi est ibit inficias. Hotom. Giphani. *in l. un. C. de pro-*
hibit. sequestr. pecun. Don. 14. c. 2. & 24. comm. 4. Arum. Exerc.
12. & 14. (II.) An etiam res mobiles animatae v. gr. homo 10
possit deponi? Affirm. Textus enim generaliter loquuntur
de rebus mobilibus, ad quas referendae quoque erunt res se-
se moventes vel animatae. Et quidem, si res animata sit 11
litigiosa, in specie hoc depositum sequestratio dicitur.
Confer. *tb. 3. §. 11.* Et hoc modo justificatum fuit in C. 12
Imperiali d. 20. Decembr. Anno 1535. inter Georg. Gans-
horn & Hansen Meiers/ dum hujus Hans Meiers filiam
A 3 nomi-

nomine Sabinam, de qua inter duos Sponfos liserat, apud
 honestam matronam deponi & sequestrari mandantur
 Camerae Assessores huiusce formalibus: In Sachen etc. ist er
 Kant/ das gemeldete Sabina bei einer ehrlichen nahmbhafte
 ren und ansehnlichen Frauen / (derer sich beede Theile in
 Zeit 4. Wochen vergleichen sollen) sequestriret seyn / und
 bei derselben bis zu Ausführung fůrgenommener Rechts
 fertigung ehrlich erzogen / auch ohn allen Argwohn und
 gefahrlichen Zugang vertrauet und enthalten werden soll
 und da sich die Partheien der Frauen halben in gemeldec
 Zeit nicht kůnnen vergleichen / das alsdann R. Bischoff
 die gedachte Sabina oberfůhrter Massen zu einer ehrlic
 chen / nahmbhaften Frauen / also / wie gemeldet / vertrau
 lich zu enthalten / versehen und verordnen / derhalben auch
 Mandat und Sequester erkant seyn sollen. add. text. in c. 2.
 § c. tua fraternitas de Sponsa duorum extr. de sent. & res
 judic. Natta part. 2. conf. 250. n. 9. Gail. lib. 1. observ. 112. n.

13 15. Hoc porro de rebus mobilibus imprimis observatu di
 gnum est, quod nonnunquam ut species s. corpora; non
 nunquam ut quantitates; nonnunquam ut sint res dividuę
 14 vel individuę deponantur. Si enim vel plures deposuerint,
 vel unum deponente plures in successione sequuti sint, ex
 illis rebus quę patiuntur aliquam divisionem, (ut pecunia
 numerata, alięque res fungibiles arg. l. 2. de V. Ob.) Depo
 sitarius tenetur cuilibet, pro parte, restitutionem, & singu
 15 lorum est periculum l. 1. §. 36. b. junct. l. f. C. eodem. Res
 autem individuę v. c. Homo, Equus, Leo &c. uni petenti
 integra est restituenda quod scilicet divisionem facti non
 recipiat, modo si cautio pręstetur contra socios & cohę
 16 redes, quę recusata, ipse deponendo in æde sacra liberabi
 tur. d. §. 36. Eodem modo se res habet in speciebus à plu
 ribus depositis, quippe singuli in illis singulis partibus ha
 ben-

17
bentur pro indiviso atq. l. 29. de solut. Si autem accidat
ut uni una pars restituatur, cæteris pereuntibus, decipiens
pro rata socios tenetur, nec enim diligens fuit in portione
suâ exigenda, quippe partem habebat in singulis partibus
pro indiviso, & unam tamen integram accepit. Cæterum
circa hanc Depositarij speciem hæc movetur quæstio. 18
Si deponens Depositario tradat cistam obfirmatam, post-
modum autem repetens illam invenit apertam, resque ex
illâ sublata quid juris? Resp. distinguendo, an cista bene
clausa fuerit, a deo, ut factò hominis aperiri non potuisset,
an verò aperta, malè tamen fuerit clausa, a deo, ut facili ne-
gotio effringi potuerit. Priori casu tenetur Depositarius, 19
quia præsumptio est contra illum propter facinus naturæ
depositi repugnans, quod scilicet cistam aperuerit, aut
non custodiverit, ideoque si probato deposito actor jura-
mento designet res cistæ inclusas vel juret in litem, Depo-
sitarius in quantitatè juratam, ad Judicis sententiam,
condemnabitur. Posteriori verò casu non tenetur De- 20
positarius, sed periculum manet penes deponentem. Ex- 21
ceptio verò in casu hoc admittitur, si de Hospitis aut De-
positarii certò constet probitate atque integritate a deo, ut
in favorem ejus probitatis ad juramentum purgatorium
admittatur. De his consule Menoch. 2. arbitr. jud. cas.
208. n. 16. & seqq. Jul. Clar. 5. rec. sent. §. furtum n. 27. Jo-
seph. Mascard. de probat. conclus. 507. n. 1. Egregiè autem 22
hæc omnia corroborantur Responso Facultatis Juridicæ
Helmstädtensis ad Senat. Goslar. Anno 1638. d. 8. Jun. his-
ce verbis: *Das gemeldeter Beklagter die fürgewandte ge-
waltthätige Abnahme des bei ihm deponirten Rüstlastens/
und darin verschlossener Sachen/ wie ihm auferleget/ und
er sich zu beweisen unternommen/ der Gebühr nicht darge-
than*

than und erwiesen/ sondern wenn vorhero gemeldeter Klä-
ger mit einen körperlichen Eide erhalten wird/ das die des-
signirte Sachen wie *sub num. 9.* bey den Actis befindlich/ in
solchen Kasten verschlossen gewesen/ dann auch die Judin
Juditte und ihr Mann Jsaac Jude/ durch gewöhnlichen
und wohlgeschärfften Juden-Eid nachmahls darthun/ das
der specificirte Perpetuan Rock/ Stück von einer Gardi-
nen/ und denn aufgesetzte güldene Corallen von Beclage-
tens Eheuwe an sie verkaufft/ alsdann er Beclagter alle
solche in mehr gedachten Kasten gewesene Stücke hinwie-
der herbeizuschaffen/ dieselben oder den billigen Werch dar-
für/ welcher von euch der Rath als Richter zu taxiren und
zu moderiren, zu erstatten schuldig/ im Fall er solches/ Un-
vermögens halber/ zu thun nicht vermocht / wäre er Be-
clagter Ambris halber ernstlich zu befragen / wohin er alle
die bei ihm deponirte Sachen verpartiret und verkaufft/
und wann er also noch nicht richtig zugehen würde/ mit
Vorstellung und Darlegung der zur peinlichen Fragen
gehörigen Instrumenten/ die Warheit zu bekennen/ zu bes-
trauen/ auch endlich zu gründlicher Erkundigung mit der
Sortur doch menschlicher Weise zu belegen/ und seine also
gethane Aussage mit Fleiß zu protocolliren, darauf dann
an benannten Herrhern ferner Inquisition anzustellen/
auch sonst nach Befindung er gehet was recht ist. *B. N.*
23 *W.* Ad exceptionem autem prædictam pertinet quod
responsum Casparo Vornhagen 7. Maj. Anno 1638. verb.
Das sie beide als redliche Biederleute die gutes Nahmens
zuder anerborenen Eidesleistung/ das sie an den bei ihnen
hinterlegten Beutel keine Untren beweisen / noch das sol-
ches geschehen/ einige Wissenschaft oder Schuld hätten/
zu admittiren seyn *B. N. W.* ceu refert J Crus Celebra-
tits.

tis. Dn. Hahn. *ad tit. Depos. p. m. 953.* In omnibus itaque 24
præstare debet Depositarius fidem, si probi & candidi De-
positarii nomine insigniri velit, & quidem ex ipso contra-
ctu reali, quem, quamvis non expressè, sed tamen tacitè,
iniverunt: Si autem, postpositâ fidelis Depositarii fide, 25
hunc scilicet contractum intermittit, non solum ad resti-
tuendum potest cogi, sed & convictus infamiz maculâ
notatur, & consequenter si in summo constitutus est ho-
nore, ab illo potest à probatione removeri, unde pluribus
infra. At verò si pecuniam in folle aut in sacculo signa- 26
to habens Viator deposuerit (wann der Viator seinen ver-
segelten Kasten oder Satteltasche dem Wirthe auffzuhe-
ben gegeben hette) in quâ res magni pretii fuisse dicit, il-
laque fuerit sublata, quæritur: An deficiente probatione 27
(quæ scilicet fuerit quantitas rerum ablatarum) Depon-
entis iurijurando in litem standum sit, si res aliquas ex
eâ subtractas quærat, juxta definit, *l. si quando 9. C. Un-*
deri? Non malè distinguunt si commissurâ vel alia sac- 28
culi læsione vitiatus ille sacculus aut vis adhibita stari de-
bere juramento Deponentis *d. l. si quando.* Sin, audiatur
potius depositarius jurejurando se purgaturus. Prius di- 29
stinctionis membrum procedit: modo hæc adjiciatur li-
mitatio si deponens ejus sit conditionis ut constet eum
res pretiosas habuisse: Nam si manticularius sacculum 30
aut follem deposuerit, lupinos potius in eo, quàm unio-
nes fuisse credendum est *Castrenf. Costal. in l. 1. §. si cista.*
ff. depositi. Menoch. 2. *de arbitr. Jud. Cas. 208. n. 26. &*
seqq. Gometz. 2. *ref. 7. n. 2.* Mascard. *de probat. vol. 1.*
concl. 472. n. 14. Duar. *in l. 5 ff. de in litem jur. n. 53.* Beust.
ad rubricam. ff. de jurejurando p. 46. Tulden. *ad tit. C.*
depositi n. 4. Schneidwin. *ad s. ult. Instit. de obligat. qua-*
quasi

B

31 *quasi ex delict. nasc. n. 5. Peretz. C. tit. n. 7.* Cum igitur
Depositum necessario debet restitui, non leve sub oriri
posset dubium. Utrum cuilibet Deponenti sit restituendi
32 dum? Si id quod antea de Deposito diximus, quod scilicet
absque mora restitui debeat, sequi vellemus, affirmativa
hoc loco esset ponenda, sed si casus quosdam speciales
& varias personarum circumstantias intuemur, ut di-
33 stinguendo respondeamus, nobis injungitur. Si enim e-
jus ætatis sunt, qui rebus suis præesse possunt, aut si in illo-
rum numero, quibus venia ætatis à Principe, aut ab alio,
34 penes quem est illa potestas, Comite Palatino scilicet, da-
ta est, absque ullâ morâ tradi debere, nullus ambigo. At
longè aliter se res habet, si deponens sit jam talis, cui solve-
re jure vel non licet aut expedit, ut furioso, prodigo, &c.
aut propter status immutationem *l. 3. n. 1.* aut si res fur-
35 to ablata apud verum Dominum ejus deponatur. Rati-
o est, quod licet sit juris naturalis reddere depositum, variè
etiam determinari possit jure positivo, ratione circum-
stantiarum, attamen, quod etiam jus sit justo melius. *Et*
rbic. 14. & non modo civile jus sed & naturale admittat
36 æquitatem. Et huc spectat illud Ciceronis *lib. 2. de Officiis*:
Si gladium apud te quis sanâ mente deposuerit, nec
petat insaniens? reddere peccatum sit, non reddere offe-
37 *ndum. Quod si is, qui apud te pecuniam deposuerit, bel-*
lum inferre Patrie, reddas depositum; non credo, fac-
38 *ies enim contra Remp. qua debet esse carissima. Sic*
multa que honesta naturâ videntur esse, temporibus fi-
unt non honesta. Addatur *Sot. de J. & J. q. 7. a. 2. c. 4.*
Azor. p. 3. l. 7. c. 8. in f. & isthæc non nihil aliter explicat
39 *Grot. in lib. de jure b. & p. l. 2. c. 10. n. 1. & seqq.* Cum itaque
uti in prioribus dictum est, absque morâ illis, qui sanæ
mentis

mentis sunt, Deposita debeat restituere Deposita-
rius, haud incongruè adhuc addi posset hæc, quæstio, 40
An liceat depositario, si impensas in re depositâ fecerit,
illas à Deposito detrahere, aut tamdiu retinere depo- 41
situm donec solvantur? Primo quidem intuitu probè
distinguedum esset, an impensæ essent utiles an neces- 42
sariæ, & respondendum quod non propter utiles arg.
l. unic. s. s. vers. nec impensas. C. de rei uxor. action. sed 43
propter necessarias retineri posset Deposita, ex hæc rati-
one, quia in omni re, si impensæ necessariæ sint fa- 44
ctæ, retentio valet. Verum sententia hæc est mutanda, 45
& verior sequenda, quæ est in *l. u. C. b. t. §. 30. Instit.*
de Action. ubi generaliter nec retentio nec doli exceptio
permittitur.

THESES. V.

Dixi III. traditio rei custodiendæ non utendæ, in quo §. 1
differt à commodato: Si enim alicui quid commo- 2
dati traditur, Commodatarius re illâ uti potest pro lubi- 3
tu, modò ipsius rei substantia maneat. Id quod in De-
posito non accidit, nisi expresso pacto inter Deponen- 4
tem & Depositarium fuerit conventum. Talia verò de-
posita quæ certo pacto fiunt, dicuntur irregularia, mixta, 5
imò & impropria. Irregulariter fieri dicuntur, si pecu-
nia vel quantitas cum permisâ aliquâ utendi facultate 6
est deposita. Tunc ex tali deposito mutuum fit & de mu-
tuo participant ejusmodi deposita, quæ &, secundum
illa quæ dicta, mixta non incongruè appellari possunt. 7
Mutata est enim natura Depositi in mutuum. At verò 8
si pecunia obsignata fuit deposita, quæritur an illius usus
videtur esse concessus? Certum est, depositæ pecuniæ u- 9
sum non posse dici concessum, adeò, ut eum adsumens in-
B 2 viro

vito Domino furti teneatur *l. 29. in princ. b. 1. l. 3. C. eo-*
10 *dem.* Quod & idem dicendum si non obsignata data sit
reddenda in specie secundum naturam Depositi *d. l. 3. b.*
11 *b. 1.* Sed ab hac regula datur exceptio, si deponentis con-
sensus expressus vel tacitus, ut re illa utatur, intervenerit.
12 Expressus autem Domini consensus exinde colligitur,
quando Deponens apud Depositarium, cui custodiam
13 committit, rem sub conditione deponit, ut si velit pecu-
niam illam uti possit. Tacitus exinde colligitur si scilicet De-
ponens scit rem à Depositario consumptam & tamen non
14 repetit, tunc videtur Depositario concedere usum rei.
15 Priori modo, antequam res fuit mota fit mutua *l. 9. §. fin.*
de reb. cred. Posteriori vero non prius quam fuit mota.
16 Quamvis autem custodia rei depositæ videatur ex hoc
contractu reali, non verò usus concessus *l. 1. §. 9. C. segg. b. 1.*
sæpius tamen accidit, ut ex malitiâ & improbitate Depo-
sitarii, cum re illa deposita nõ solum utatur, sed postulan-
17 tibus seu repetentibus tradere recuset, ex Deposito mu-
tuum fiat. Hinc illa quæstio: An Depositarius, si re de-
posita fuerit usus invito Domino, postmodum autem re-
18 sciscienti Domino vel ejus hæredibus teneatur præstare
custodienda, non utenda res fuerit tradita, quapropter
cum naturam Depositi mutavit, tenetur & præstare, quod
19 mutuario competit. Non enim solum non custodivit
hoc depositum, sed & in suum usum contulit, & conse-
20 quenter ex Deposito, quod custodia gratiâ erat traditum,
mutuum fecit. Pro tali ergo Deposito, non ut De-
21 posito, sed ut mutuo tenetur usuras. De mutuo e-
nim constat, quod mutuarius à tempore illo, quo rem
mutuam accepit ad tempus usq; restitutionis debeat sol-
vere

vere mutuanti usuras. Nullum itaque dubium relin- 22
quitur, quod non competat Depositario Deponenti dare
usuras. Si verò debitor Creditori suo pecuniam apud 23
alium deponat, ille autem deposito illo utatur in rem su-
am convertens, aded ut fermè nihil residui maneat, quæ-
ritur quid juris, An Creditor debeat esse contentus illa
depositione, an deponens debitor scilicet adhuc teneatur
Creditori persolvere illud debitum? Hanc quæstionem 24
si velimus rectè decidere observare debemus, an legitimè
an illegitimè facta sit illa depositio. Legitimè autem fieri 25
dicitur si Depositionem ipsam præcedit oblatio iusta *l. at-
ceptam. 19. l. ult. C. de pignor. act.* Hæc verò in eo consistit 26
(1.) ut debitor sit paratus rem debitam præsentem trade-
re, eamque Creditori ad solutionem repræsentet uti ex
multis probat Georg. Schults in *tr. de oblatione & depo-
sitione pecunie c. 4. n. 2.* Ferrar. in *pract. in form. libelli ad
primum comprom.* super verbo legitimè obtulit n. 2. ubi
dicit, quod pecunia possit exburfari & tradi & inde in bur- 27
sam transferri &c. Non autem semper opus est, ut pe-
cunia, vel alia res, quæ debetur, in iudicio offeratur, sed
oblatio etiam extrajudicialis à morâ excusat debitorem,
ut proinde ejus sc. Creditoris sit periculum *l. qui decem*
*27. in princ. ibique Bart. l. Celsus 23. §. fin. ff. de recept. ar-
bitris. l. 51. ff. de action. empr. Neguzant. de pignoris 5. part.*
3. memb. 3. n. 2. Zang. d. l. n. 77. & 79. Hering. tr. c. 5. n. 380.
Sic & in collegio Juridico Jenensi Anno 1622. mens. O- 28
ctobr. Thomæ Nothen Civi Ronneburgensi fuit respon-
sum: *Habt ihr ewren Glaubigern die Gelder außzahlen/
Er aber dieselben nicht annehmen wollen/so ist er in morâ*
accipiendi unzweiffentlich gewesen. (2.) Quoque obla- 29
tio iusta consistit in eo, ut integrum debitum scil. fors
cum

cum usuris suis eradatur l. qui Roma 122. & l. si ita 126. ff. de V.O. l. 9. C. de solut. & liber. l. 6. & l. 19. C. de usuris. l. ult.
30 C. debiti pign. vend. imped. non poss. Et sic Scabini Coburgenses die 16. Julii Anno 1622. Johann Sperling zu Gotha responderunt: Dieweil die vollständige Kauffsummen den Käufer nicht zuvor offeriret / und vff Bewegung obsigniret. So ist solche Hinterlegung zu
31 rechte nicht kräftig. (3.) Ut oblatio sit legitima, legitimo & idoneo loco fieri debet, in quo debitum exigi potest l. mora. 32. ff. de Usur. l. si soluturus 39. ff. de solut. l. 9. ibique Bald. & Dd. C. eodem. l. 122. in pr. ff. de V.O. Landr.
32 lib. 1. art. 65. vers. alle Schulden. Et secundum hæc in collegio celeberrimo Jenensi mense Febr. Anno 1623. Georgio Tappfern / Gerichts-Herrn zu Uhlstette / fuit responsum h. verbis: Wann gleich gedachter Pfeiffer aufgesetzete Zeit zur Wiederbezahlung an verschriebener Churfürstl. Mänke sich offeriret / aber Christoff Wilder dieselbe / ungeachtet sie im Churfürstenthumb Sachseln noch gangbar / nicht annehmen wollen / deshalb Pfeiffer am 27. Febr. solche Gelder deponiret &c. So ist Pfeiffer durch beschehenes Depositum von seiner Schuld nicht liberiret / sondern Christoff Wilder zu erlegen schuldig.
33 (4.) Oblatio si sit pro legitima habenda fieri debet etiam debito & opportuno tempore: uti hoc in casu in collegio Jenensi fuit responsum ad repetitionem David Posholten
34 auf der Obersteig-Mühl zu Eisenberg. (5.) Oblatio etiam fieri debet in eadem monetâ quæ fuit tempore contractus l. cum quid 3. ff. de R.C. l. 69. ff. de contrab. emp.
35 Novell. Elect. August. Const. 28. part. Ad omnem autem legitimam depositionem non solum requiritur iusta &
36 legitima Oblatio, sed & Obsignatio. Non enim sufficit sola

sola oblatio licet judicialis sit absque obfignatione *l. obfignatione 9. C. de solut. l. 19. C. de usuris.* Anton. Fab. *sit.*
29. def. 6. & def. 53. Zang. *c. 2. n. 79.* Dicitur autem hæc 37
legitima consignatio si Debitor Creditori ad videndum
deponi citato pecuniam in præsentia judicis prius ad-
numeraverit. Non enim valet consignatio si nec nu- 38
merata nec ostensa sit pecunia, sed tantum in sacco aut
solle, ut ajunt, deposita, *d. l. 9. & d. l. 19.* Zang. *d. c. 2. n. 83.*
& Faber. *dict. defn. 54. n. 5.* Et ita in Collegio Jenensi il- 39
lo celeberrimo mens. Septembr. Anno 1622. ad requisitionem
Consulis zu Magdala Johannis Torschen pronunciatum fuit:
Wann das Geld zuvor nicht angeboten/
noch der Creditor dazu citiret / so ist die Hinterlegung
kräftig. Videatur JCrus Consummatissimus Dn. Richter
in *Decis. 85.* Hæc ergo duo requisita justa scilicet obla- 40
tio & legitima consignatio ipsam depositionem præcedere
debent. Si hæc negliguntur haud justa & valida est de- 41
positio, ideoque, sive pecunia deposita furripiatur; sive do-
lo Depositarii; sive magistratus Imperio in ærariū trans-
feratur, ut in *l. Creditor. 102. de solut.* in publicos usus con-
vertatur, periculum non ad Creditorem pertinebit, sed
ad debitorem qui nihilominus ad solutionem rãam fortis
quã usurarum est condemnandus. Quæ enim fortui-
tis casibus veniunt semper ad morosum spectant *l. si ex le- 42*
gali 23. & seq. l. 91. §. sequitur ff. 3. de V. Obl. Zang. *d. loc.*
Fab. *dict. defn. 7.* Et hoc casu tenetur Debitor Credi- 43
tori suo debitum, etiamsi deposuit, de novo restituere.
Habet autem regressionem ad decoctorem, adeo ut ab il-
lo rem, custodia causã datam, reposcere, & ni tradat, inju- 44
ria notã eum afficere possit. Consideratis ergo, quæ cit-
sa hanc quæstionem consideranda vixerunt, facillè deci-

di potest, scilicet quod diverso respectu tam ad debito-
rem, quam ad creditorem pertineat periculum deposti-
46 tionis. Si legitime facta ad Creditorem, si illegitime ad
Debitorem, spectat incommodum, adeo, ut si res fuerit
consumpta Creditori restituere debeat. Anton. de Gem.
82 decis. Lusitania 189. Hering. de fidejussoribus. c. 20. §. 27.
47 n. fin. Nihil vero aliud ipse Depositarius prestare debet
Deponenti, quam si dolo aut lata culpa aliquid factum
48 est. Naturam enim contractus ad nihil aliud adstringit
Depositarium, quam ad dolum aut latam culpam, quia
nulla ejus sed Deponentis est utilitas l. 5. §. 2. commod. l.
49 23. de R. J. l. 1. §. 1. & fin. junct. l. 32. b. t. At vero lata cul-
pa hoc loco non sumitur tantum pro indeliberata devia-
tione ab ea diligentia, quam homines in communi exer-
cent, sed & quando quis minorem rei depositae adhibet
50 diligentiam quam suis propriis. Et dicitur culpa lata in
concreto quam innuit Bart. in l. 23. b. t. & eleganter ex-
ponunt Bach. ad Treutl. d. 10. th. 5. D. & d. l. 26. th. 2.
item ad §. final. Instit. de sociis ad Wesenb. b. t. & Dn.
Frantzk. exerc. 9. §. 19. ac novissime in commentario ad b. t.
51 n. 70. & seqq. Verbi gratia si quis in rebus suis exactissi-
mam adhibet diligentiam is si diligentissimus non est in
Depositis, levissimam quidem culpam committit in ab-
52 stracto, sed latam in concreto. Si autem negligens sit in
rebus suis propriis non nocet, si in re custodienda sit talis,
licet eam diligentiam, quam hominum natura in abstra-
cto desiderat, non adhibuerit. Imputet enim sibi Depo-
53 nens, quod non diligentiozem elegerit. Exceptio tamen
datur (1.) si aliter convenerit v. g. si Depositarius pacto
aliquo aut certa aliqua conventionione exactam in se susce-
perit diligentiam l. 1. §. 6. b. t. (2.) si illius causa duntaxat

taxat contrahatur *l. 1. §. 35. b. t.* puta quando Deponens
quærebat aliquem diligentissimum, Depositarius autem
se offerendo talem exclusit, vel ut alii volunt ubi contra-
ctum est depositum in utilitatem solius depositarii *d. l. 4.*
b. t. Panormit. *in c. bona fides b. l. n. 3.* Molina *tr. 2. d. 527.*
n. 5. Filliuc. *tr. 34. c. 1. n. 24.* (3.) Si moram perpeffus
Deponens in restitutione *l. 12. §. eodem.* (4.) Si mercedem
acceperit, hunc in finem, ut exactissimam diligenti-
am velit præstare *l. 1. §. 9. b. junct. l. 5. §. 2. commod. c.*
bona fides b. t. In his casibus recensitis levisissimam præ-
stare tenetur culpam. Casus autem fortuitus, si incendio
fortè, aut alio casu, qui non culpâ Depositarii existit, res
absumatur, ad Deponentem spectat *l. 20. b. t. l. 1. C. eod-*
dem. Excipitur tamen ab his (1.) si aliter convenerit
l. 1. §. 35. b. t. (2.) Si causâ aut morâ Depositarii res illa
consumpta fuerit *l. 12. §. 3. eodem.* Hoc si accidit, Depo-
sitario incumbit probatio, rem scilicet periisse non suâ
culpâ, sed ex causis extrinsecis naturalibus v. c. terræ mo-
tu *l. 15. §. 2. locat.* violatione ventorum, inundatione aqua-
rum *l. 25. de R. J. ruinâ §. 2. quibus mod. re contrab. ob-*
lig. & c. Quibus contingentibus postquam de iis rectè
constat culpæ probatio incumbit eam alleganti h. e. qui
deposuit s. Deponenti. Si autem casus, qui diligentiam
Depositarii præcaveri potuisset, supinâ, ipsius negligentiam
ortus; v. c. furtum & aliquando incendium ortum ex ne-
gligentiam, diligentiam probare est Depositarii eam alle-
gantis juxta Br. *in l. si quis. §. an verò n. 4. & seq. de edendo.*
Secundum hæc fuit pronuntiatum in collegio Helmsta-
diensi Anno 1642. 16. Junii his verbis: *Dasß beklagter H.*
B. zu den verbotenen Eide nicht zu verstaten / sondern
Räßer H. P. und G. H. auf vorgehende ernstliche Ver-
warnung

warnung des Meineides einen Eid zu Gott und auf sein heiliges Evangelium zu schweren obliege / das sie die specificirte Posten / nemlich er H. P. 5. Malt. 5. Himben Korn / 7. Malt. Habern / 2. Malt. Erbsen bey Beklagten oder dessen Hausfrauen uff ihren Boden durch sich oder andere würcklich geliefert. Ob dann wol Beklagten und seiner Hausfrauen des Mangels halber nicht bewußt seyn mag / dieweil sie doch Boden-Zins genommen / auch selbst geständig / das der Boden / worauff die Früchte geschüttet / zuweilen unverschlossen geblieben. So seyn die mangelnde Früchte / so von Klägern eidlich erhalten werden möchten / ihnen hinwieder zu erstatten schuldig. V. N. W.

61 Vid. Magn. Dn. Hahn. *ad h. t. p. 962.* Ceterum adhuc quaestionis est. Si Depositarius oborto incendio res suas rei depositae prae tulit, quas servare potuisset, an teneatur?

62 Negativè quamvis responderi possit, quoniam ex praeditis constat quod saltem dolum praeter Depositarius, periculum rei sustineat ipse deponens, & quod quilibet, uti commune est proverbium, sibi sit proximus adeo ut res

63 suas aliis in causâ necessitatis praefere debeat. Attamen quoniam affirmativa longè praevalet, eam sequuti respondemus, quod teneatur omnino. (1.) Quia praesumitur dolum subesse in liberatione rerum suarum, relictis alienis, quarum custodiam promisit. (2.) Quod propterea teneatur commodatarius *l. 5. §. 4. commod.* quippe in Deposito diligentia consideratur in concreto ideoque adhibere debet ejusmodi diligentiam, qualem rebus suis non minorem *l. 32. depof. vid. Steph. de S. Gregor. de praecip. jur. & just. part. 1. 2. c. 27. n. 12.* Et secundum hæc celeberrimum collegium juridicum Helmstädiense pronuntiare haud erubuit d. 23. Novembr. Anno 1649.

Thut

Thut sichs berichterter massen verhalten/und hat H. B. bey
entstandener Fenersbrunst seine eigene Kleider und Sa-
chen fast eben an den Ort/wo das bey ihm deponirte Geld
gewesen/gerettet/ermeldtes depositum aber hinterlassen/
und nicht mit herauf genommen. Die weil ihn dann we-
gen solcher anvertrauten Gelder ohn verletzten guten
Glaubens keinen geringen Fleiß/ als er an seinen eigenen
Suche gethan/anzukehren gebühret/und obgelegen. So
ist J. C. solche deponirte Gelder zu erstatten schuldig.
D. N. W. Consul. Magn. Dn. Hahn. *ad hunc tit. p. 963.*

THES. VI.

HAtenus exposui, quid incumbat depositario circa §. 1
rem custodiendam, jam ostendendum erit, quid in-
cumbat ei circa rem depositam restituendam; scilicet
Restituenda est res deposita in specie idque regulariter 2
quando scilicet species deposita est vel pecunia, vel quan-
titas alia ob signata, quæ naturam quodammodo corpori
seu specierum per hoc induit & propterea dicitur regula- 3
re, vid. Franzk. *loco citat. n. 23. seqq.* Quæretur vero quid
juris in casu quo cum deponente concurrunt creditores 4
depositarii. Equidem res indubia est in casu, quo in spe-
cie depositum restituendum, quum nihil sit, quod arro- 5
gare sibi possint creditores, nisi res sui debitoris. Jam ve-
ro depositum non est debitum, cujus proprietates & posses- 6
sio mansit penes deponentem. *l. licet. 7. in fin. ff. depositi.*
quæstio ergo tantum est de eo casu, quo dominium tran- 6
sivit, veluti quando conceditur rei usus, ut in *l. Lucius 24.*
cum seqq. ff. depositi. Disting. ex *l. 7. §. quoties. ff. depositi* 7
inter eos, qui deposuere apud nummularios, sine foenere,
& eos, qui sub foenere, & dicitur illorum primo habendam
C. 2 esse

esse rationem etiam ante privilegia, id est privilegiatos, hos verò à Creditoribus cæteris non separari, quippe quod hi videantur deposito renuntiasse, & credidisse potius quàm deposuisse. Illi verò dici non possunt renuntiasse deposito, cujus etiam actio manet, & nummi hoc modo depositi vindicari possunt. *l. si ventri. s. in bonis. ff. de privil. credit. vid. Zœf. ad tit. ff. deposit. num. 26. seqq.* Quid verò? Ergone depositum manet si vel expressè, vel tacitè convenerit ut tantundem restituatur? Varii variè hæc de re sentiunt; Etenim Francisc. Hotom. *observ. 10.* & Nicol. Bellon. *1. supputat. 7.* contendunt, si pecunia, nec clausa nec obsignata apud aliquem deposita fuerit, tunc non depositum esse sed mutuum, motus autoritate *l. 24. ff. deposit. circ. fin. & l. 31. ff. locat. l. item 9. in fin. & l. 10. ff.* At non adsentior idque propter textus expressos *2 in l. 24. ff. depositi. l. 29. ff. 1. ibid. & l. 25. s. 1. ibid.* Rationibus dissentienti satisfaciit Helfric. Ulric. Hunn. *Variarum jur. Resolut. lib. 3. Tract. III. p. 4. quest. 2.*

THESES. VII.

§. I. Quid si igitur depositarius recuset rem depositam restituere, retum competit deponenti ejusque hæredibus adversus eum ejusque hæredes actio sc. directa ad restituendam rem, & si quid dolo vel latâ culpa à depositario, circa rem depositam admissum sit, præstandum. Petitur itaque in hæc actione directâ (1.) Res in Libello describenda, quæ restitui debet cum fructibus & omni causâ *l. 1. §. 24. ff. depositi.* & si pecunia sit, etiam cum usuris postquam usus fuerit vel petitur (2.) æstimatio, prævio juramento in litem, si nolit restituere (3.) damnum dolo aut latâ culpâ datum *l. 1. §. 24. & l. 26. ff. d. t. & non tantum ista petitur sed etiam res in eâ contentæ l. 1. §. 41 h. t. vid.*

vid. Magnif. Dn. Struv. *loc. cit. th. 41.* Competit autem 3
hæc actio directa (1.) Deponenti sive sit pater sive fili-
usfamilias *l. Julianus 19. ff. deposit.* adeo ut etiam prædo-
ni competat, quia ipsorum interest. Si tamen Dominus 4
& fur deponens in petitione concurrant, dominus præ-
ferri debet *l. bona fides 31. circa med. ff. eodem.* (2.) datur 5
domino ex depositione servi, sive sit servus usufructuari-
us, sive proprius, sive alienus bona fide serviens, sive here- 6
ditarius *l. 1. §. non solum 27. ff. deposit.* (3.) datur hære-
dibus & bonorum possessoribus cæterisque successoribus 7
d. l. 1. §. hac actio 10. Et quando plures sunt hæredes &
depositum commodè dividi potest, tunc pro parte hære-
ditarij cuilibet hæredi hæc actio datur *d. l. 1. §. si pecunia 36.*
(4.) Eij, cui per SCtum Trebellianum restituta est here- 8
ditas *l. 1. §. 19.* modo dies restituendæ hereditatis venerit 9
l. ult. §. 1. ut leg. ut serv. caus. (5.) Si mater deposuerit &
pacta sit, ut, se mortuâ filiosam. restituatur tum utilis 10
actio depositi filio datur *l. 26. pr. ff. depos.* (6.) Si quis res 10
alienas deposuit, pactusque est eas domino restitui, tum
utilis actio depositi datur domino, si deponentis heres 11
non fuerit *l. 8. C. ad exhib.* (7.) Domino, qui per Procu- 11
ratorem deposuit, si depositarius nomine domini rece- 12
perit. (8.) Si verò Procuratoris nomine depositarius re- 12
ceperit, Procuratori datur, quam tamen actione manda- 13
ti cedere cogatur domino *l. 1. §. 11. ff. deposit.* (9.) Filio- 13
famil. *l. 19. l. 9. de O. & A.* (10.) Filco, si bona deponentis 14
ad eum pervenerint *l. 31. princ. ff. d. 2.* (11.) Uni ex duo- 15
bus deponentibus (12.) vel utrique *l. 1. §. 44. l. 17. pr. b. t.* 16
(13.) E contrario non datur deponenti si deportatus sit, 17
neque furi aut prædoni si alius perat, cujus petitio justior
sit *l. 31. pr. ff. depos.* Idque (1.) contra depositarium
habent-

habentem facultatem rei restituendæ vel dolo malo desin-
nentem habere hanc facultatem *d. l. 1. §. inde scribit.*
19 (2) Contra hæredem depositarii ex dolo defuncti in sim-
20 plum, ex suo verò dolo in solidum. Et si plures sint hære-
des quilibet pro parte hæreditatis convenitur *l. si boni-*
nem 7. §. 1. ff. eod. & l. in depos. action. 9. ff. eod. vid. plurib.
21 Joh. Schneidw. *ad tit. de action. §. sequens illa num. 30.*
Quamvis aurem alioquin hæredes non teneantur regu-
lariter ex delictis, nisi pro illa parte, quæ ad eos pervenit
l. 76. de dol. mal. secus tamen id est, ubi dolus ex contra-
ctu rei que persequutione descendit, quemadmodum di-
22 cit Ulpianus *in l. 7. §. n. ff. b. r.* Ideoque & hæc actio com-
petit quoque adversus hæredem depositarii & quidem in
solidum, si unus, aut pro portione hæreditariâ si plures
23 sint, etiam ex dolo defuncti regulariter, *l. 7. §. 1. b. r.* Ra-
tio diversitatis consistit in illo, quod in eo casu, ubi ex
maleficio actio descendit, delictum immediatè afficiat
24 personam delinquentis, ut extra illam considerari non
possit. Unde heres hæc ratione defunctum non repræ-
sentat, & consequenter, nec odio illius succedit *penult. de*
oper. nov. nunt. l. 33. d. O. & A. l. 22. de pæn. nec actione il-
linc descendente tenetur, quod secus est in contractibus,
ubi maleficio quod inest, id non est per se, nec propri-
am naturam retinet, sed ejus contractus naturam induit,
25 cui inest. Non obst. *c. non autem 3. versicul. aliquando*
tamen *inst. d. perpet. & temporal. action. vid. Frantzk.*
26 *d. loc. n. 105.* Jam dispiciendum erit, ad quid hæc actio
27 competat. Regulariter datur in simplum, id est ad ipsam
28 rem depositam restituendam. Interdum tamen datur
etiam ad duplum & tunc est mixta, quia persequitur
rem ipsam depositam & simul pœnam, videlicet, quando
quis

quis incendii, ruinae, naufragii, vel tumultus causa rem
deponit, & depositarius postea depositum inficiatur per
dolum. Is enim condemnabitur in duplum ad rem scili-
cet restituendam & etiam ejus aestimationem. Rationem
hujus adsignat JCtus in *l. 1. §. 1. ff. eodem.* Cum enim rem 29
depono penes aliquem, tempore non turbulento, possum
explorare fidem depositarii, & deliberate eligere amicum
quendam fidelem. Unde si hominem negligentem ele- 30
gero, mihi hoc imputare debeo. Cum vero ex necessita- 31
te propter casum fortuitum rem depono non datur mi-
hi sic facultas eligendi hominem fidelem. Major itaq; 32
tunc fides requiritur ac proinde perfidiae crimen crescit
d. l. 1. §. 8. Non levis momenti quaestio hic occurrit: si
depositarius rem fidei suae traditam vicissim alteri custo- 33
diendam dederit contra quem deponens agere actione
depositi possit? Resp. Adversus illum secundum actio- 34
nem frustra instituet, quia nihil cum eo de re deponenda
contraxit *arg. l. 11. ff. d. O. & A.* Adversus primum au- 35
tem (modo iste dolum vel culpam non commiserit) ni-
hil aliud intentare potest, quam ut actionem suam depo-
siti, quam adversus depositarium secundum habet, ipse
praestet *l. si is 16. ff. b. t.* Jung. Conrad. Ritterh. *ad L. 23.*
c. 3. de R. 7. Aliud tamen dicendum, quando quis tem- 36
pore necessitatis, & metu imminentis periculi, puta in-
cendii, tumultus, ruinae, ac naufragii deponit. Tunc e- 37
nim ob inficiationem recte in duplum datur, ut rem de-
positam & poenam simul (rei aestimationem) persequa- 38
tur; Ratio autem, cur hoc in casu in duplum agatur, eli-
ci potest ex *l. 1. §. merit. 21.* quoniam qui ob necessitatem
ingruentem subitamque vim deponit non eligere statim
ralem amicum poterit, cui tuto & fideliter rem suam
COM-

commendet, ideoque nihil ipsimet tunc imputari poterit, qui electionis integram non habuit libertatem *Wesemb. ad Tit. ff. depons.* Illud autem disquiritur amplius, utrum, præter hoc quatuor casus, supra memoratos, etiam extendi actio possit in duplum ad similes, ubi videlicet eadem necessitatis ratio militat v. g. quando quis ob terrorem subitum, vel incursum hostium latronumve deponat, quod adfirmandum esse videtur *per c. prima 40 autem §. 2. versic. sed quia natura 2. F. 24.* Cui parum contradicit, quod adserunt *Joh. Fab. ad §. 17. num. 5. & Joh. Schneidw. ibid. num. 34.* illud videlicet in poenalibus fallere & propterea ad casus non expressos extendendum 41 non esse; Contrarium enim patet ex d. cap. ex quo satis dilucidè colligitur, quod etiam in poenalibus ob similitudinem & identitatem rationis rectè fiat extensio; Extra 42 hos casus autem in simplicium tantum competit actio, quia qui negligentiam amico rem custodiendam tradidit sibi imputare debet *§. præterea 1. quibus modis re contr. obligat.* Præterea hic observandum, dari quandoque hanc actionem non ad rem ipsam persequendam, sed ejus tantum æstimationem, v. g. Titius apud Sempronium deposuit vestimenta & duos equos, qui, antequam repeteret Titius, diem suum obiit, instituitque omnium bonorum suorum heredem Cajum. Hic adit post mortem defuncti hereditatem, nesciens penes eum quippiam esse depositum, & 44 vestimenta unà cum equis, tanquam res testatoris distrahit, aliique vendit. Post dies aliquot præterlapsos, quum Titius expertus esset Sempronium diem suum obiisse, adit Cajum, absque eo petit, ut vestimenta, equos, quos non 46 ita pridem apud Sempronium deposuerat, restituat. Hæres, cui nihil hæc de re constabat, rem distractam amplius redi-

redimere nequit. Quæritur an Cajus heres teneatur rem
ipsam (quod impossibile est) restituere, an verò ejusdem
æstimationem? Resp. J. C. Ulpianus in l. 1. §. final. ff.
depos. si constet heredem defuncti dolo in re istâ versa-
tum non esse, ad rem ipsam restituendam cogi non posse,
quin tamen ad æstimationem ejus rei rectè conveniatur,
dubium nullum esse. Formam hujus actionis quod atti- 47
net sciendum est eam (1.) esse personalem (2.) rei perse-
cutoriam regulariter, in casu verò necessitatis mixtam,
persequentem & rem & pœnam § 17. 26. J. de actione
(3.) esse bonæ fidei etiam in casu necessitatis arg. l. 18. ff.
depos. ibi pro hereditaria portione (4.) pura est, ut sta-
tim agi possit, quamvis in diem depositum sit l. 1. §. 22. 45.
ff. depos. l. 11. pr. C. eodem. aut depositario permillum, ut,
si voluerit, utatur, dummodo usus non sit, l. 1. §. 34. ff. de-
pos. quod tamen secus est in specie l. 4. princ. de R. C. l. 5.
C. depos. l. 9. §. ff. de dol. mal. quo etiam pertinet l. 1. §.
22. in fin. ff. deposit. Secundum hæc itaque concipitur li- 48
bellus in actione depositi cujus formula hæc est. Vor
euch præmissis præmittendis &c. erscheint N. sagt kühn-
lich/wie daß er / als er vor drey Jahren in Welschland ge-
zogen/einen verschlossenen Kasten mit Juristen-Büchern
bey beſagten N. zu trewen Händen niedergesetzt / ihm
aufzuheben / und bis auff seine Wiederkunfft zu behalten
gegeben / welchen er auch also gutwillig und umbsonst in
seine Verwahrung und custodien genommen / vermüß
seiner eigenen Handschrifft/ deren Kläger warhafftig au-
scultrirte Copeyen hiemit gerichtlichen thut einlegen / mit
Erbietung / da es ihm zu Recht aufgeleget / dieselbige mit
den Original zu bekräftigen. Und ob wol dieser Handel
vor allen andern mehr Trewe und guten Glauben erforder-
D ert.

dert. So wegere sich doch Beklagter den berührten Kas-
sten Klägern wiederumb zuzustellen/alles wider Recht und
Billigkeit. Bittet derwegen Kläger/nach gethaner Ant-
wort / außzusprechen / und zu erkennen / daß Beklagter
schuldig/den libellirten verschlossenen Kasten / inmassen
er den angenommen un empfangenen Klägern wiederumb
unverzüglich zuzustellen / zu rektuiren und desselbigen
wiederumb habhafftig zu machen/ihnen dazü durch bequeme
Mittel des Rechts anzuhalten und zu compelliren.

49 Effectus huius actionis est, quod hoc nomine conventus
& condemnatus infamiae maculâ notetur l. 1. § l. farii l.
§. si quis alieno. ff. de his qui notantur infam. l. qui deposti-
tum. 10. ubi glofs. & Barthol. C. deposti. Joh. Harprecht.

50 in §. praterea. 3. n. 55. J. quibus modis re contrab. oblig. Ex
quo consequitur, ut è collegio opificum removeri possit,
qui ex causâ deposti condemnatus est, quemadmodum

51 in hanc sententiam pronuntiârunt Scabini Lipsiens. in
causâ des Handwerks der Grobschmiede zu Meissen
Mens. Novembr. 1635. apud Dn. Carpz. Definit. Forens.
part. 1. Const. 45. bis verbis: Da sie nu derowegen/das sie
das anvertrawete und bey ihr hinterlegte Guth angriffen/
und veruntrawet / gerichtlichen beklaget / und solches ge-
standen oder überwiesen / auch deswegen von der Obrig-
keit zu Wiedererstattung vertheilet / und dadurch an ihren
Ehren anruechtig worden. So möchtet ihr sie in ewer Zue-
nung und Handwerks Zunft fernere zu dulden wieder

52 ewren Willen nicht gedrungen werden. D. R. W. Hac
verò ipsa actio non competit (1.) Si alter de deposito non
cogitaverit l. 18. §. 1. de R. C. / vel si merces intervenerit,
aut aliud quid loco mercedis l. 1. §. 8. & 9. depost. (2.) Si
res apud Dominum deposita sit l. 31. §. 1. h. 15. A. depost. l.
45. de

43. de R. J. (3.) Si initio convenerit ut res alia reddatur
l. 2. pr. de R. C. §. 3. J. quib. mod. re contr. obligat. l. 1. §. 5.
de O. & A. quia per pactum deposito appositum fieri
tale quid potest (4.) si sine dolo malo alii res sit restituta
l. 1. §. 32. 36. l. 5. §. ultim. l. u. ff. deposit. l. 81. §. 1. de solut.
(5.) Si res non reddatur deterior, aut ita sit facta deterior,
ut inde Depositarius non teneatur. l. 1. §. 16. ff. depos.
(6.) Si quis domino non invito existimet, se pecuniam
depositam in usus suos convertere l. 26. pr. de furt. l. C. de-
pos. (7.) Si deponentis nomine pecuniam mutuò dede-
rit & maxime nomine probato arg. l. 7. §. C. depos. l. 4. C.
si cert. pet. (8.) Si rem depositam in ædem sacram depo-
suerit l. 1. §. 36. l. 5. §. ult. ff. depos. (9.) Si res perierit ita
ut depositarius eo nomine non sit obligatus §. 3. J. quib.
mod. re contr. oblig. l. 1. §. 5. ff. depos. (10.) Si iudicii acci-
piendi tempore reddi non potuerit l. 12. §. ult. in fin. ff. d. t.
(11.) Si res eodem modo apud actorem fuisset peritura l. 14.
§. 1. ff. d. t. (12.) Si justam non reddendi causam habeat
l. 13. pr. ff. d. t. (13.) Si sine dolo malo factum sit ut red-
dere non possit l. 1. §. 21, 22. vers. Marcellus §. ult. l. 2. 3.
l. 20. ff. depos. etiamsi cavere nolit, se rem receptam resti-
tuturum l. 20. ff. d. t. Sine dolo autem facit in quo nulla
culpæ suspicio hæret l. u. ff. d. t. (14.) Si existimat, eum
qui petit aut procuratorem verum, aut deponentis hære-
dem non esse l. 13. pr. d. t. (15.) Si conditio depositionis
nondum exstitit l. 1. §. 22. vers. Marcellus l. 5. C. depos.
(16.) Si alius, cujus factum ad depositarium non respicit,
dolo fecerit, l. 19. ff. commod. l. 1. §. 41. l. 16. ff. d. t. (17.) Si actor
depositario idoneè non caveat, adversus denunciantem
eum defensum iri l. 11. in fin. C. d. t. Novell. 88. c. 1. (18.) Si
interveniat qui justiore petendi causam habet l. 31. ff.
d. t.

d. t. (19.) Sic cum uno & duobus reis actum & solutum sit,
 53 *l. 1. §. 4. ff. d. t.* Remedia cum actione depositi directâ
 convenientia sunt (1.) Actio de recepto adversus nautas,
 caupones, stabularios *l. 3. §. 1. ff. naut. caup.* (2.) Actio
 furti, si depositarius sciens, invito domino usus sit re depo-
 sitâ *l. 3. C. depos. l. 29. princ. ff. depos. l. 67. ff. de furt.* (3.) Con-
 dictio furtiva *l. 13. §. 1. ff. depos.* (4.) Actio L. Aquil-
 iæ *l. 41. princ. l. 42. ad L. Aquil.* (5.) Actio ad exhiben-
 dum *l. 33. l. 1. §. 32. l. 12. §. 1. in fin. l. 9. de R. V.* (6.) inter-
 dictum de tabulis exhibendis *l. 3. §. 2. ff. de tabb. exhiben-*
dis. (7.) Actio locati *l. 1. §. 8. 9. 10. ff. h. t.* (8.) Actio man-
 dati *l. 1. §. 11. 12. 13. 14. ff. depos.* (9.) Actio præscriptis verbis
l. 1. §. 9. vers. quod si opere, l. 18. præscript. verb. l. 9. §. 3.
de dolo. (10.) Actio de dolo *l. 9. §. 3. in fin.* (11.) Con-
 dictio indebiti *l. 31. §. 1. in fin.* (12.) Accusatio falsi *l. 1. §.*
 54 *6. ad L. Cornel. d. fals. l. 38. §. 9. de pœn.* Non solum ve-
 rò deponenti competit actio depositi directâ, sed & depo-
 sitario competit contraria ad recuperandas expensas ne-
 cessarias atque utiles circa rem depositam factas *l. si in*
 55 *Asia 12. depos.* Datur item ad omnem indemnitatem e-
 jus, qui depositum suscepit *l. ei apud quem §. ff. eod.* Ap-
 56 pellatur hæc actio interdum iudicium contrarium *l. ei*
 57 *apud §. pr. ff. h. t. l. 1. §. 1. 6. §. ult. de his qui not. infam.* In-
 stituitur autem principaliter, ut id, quod impensarum
 nomine erogavimus repetamus, v. g. Sempronius ante
 aliquot menses peregrè profectus duos equos, quibus in i-
 tinere opus non habebat, deposuit apud vicinum suum
 58 Cajum, quorum curam & ipse suscepit. Accidit postea,
 ut diutius is quàm promiserat abesset, Cajus interea pro
 avenâ fœno, & cœteris ad necessariam equorum curam
 ac sustentationem pertinentibus quatuor impendit au-
 a. u. e.

aureos. Reverso Sempronio petiit Cajus, ut sibi prædictos 59
aureos, quos in equos erogaverat, redderet. Ille, cum con- 60
tra amicitia leges aureos impenfos reddere noller, actione
contrariâ depositi Sempronium pulsat & vincit vid. Ol-
dendorp. *Class. 4. Action. 23.* Multum autem differt actio 61
directa à contrariâ, quia in illâ condemnatus, si se. depo-
situm neget, & postea convincatur fit infamis uti supra
retigi; in hâc verò agitur tantum de indemnitate depo-
sitarii, quam absque perfidia notâ facili negotio præsta-
re potest *l. furti 6. §. ult. ff. d. t. de his qui not. infam.* De- 62
inde in illâ etiam juratur in litem *l. 1. §. in depositi 26. ff.*
b. t. in hâc verò non l. 5. princ. eodem. Wefenbec. *ad ff.*
tit. depof. num. final. Finitur depositum (1.) revocatio- 63
ne, quando deponens rem à depositario iterum repetit.
Tunc autem statim post revocationem expirat depofi- 64
tum. Quæ revocatio fieri potest quodcumque depo- 65
nenti licuerit & Depositario reddere depositum statim ten-
netur *l. pen. C. depof. (2.)* Rei depositæ interitû, quando 66
videlicet res deposita casu fortuito apud depositarium
pereat. Tunc statim, quia ejusmodi casum nemo provi- 67
dere potest depositum expirat, & similibus v. g. quando
expresse inter contrahentes convenit ut ex deposito loca-
tio, conductio, emptio venditio aliusve con-
tractus fiat.

D 3

Depo-

DEpositum Themis arma fide dum reddere
salva

Precipit, & tali lex vetat equa frui.

Quis TE non fidei, quis TE non Pacis amantem

FRIEDLIBI salva dicat amandæ fide?

Usura intendi dum forsitan actio possit,

Deposita gaza dum Themidos fruitur:

Hic lites metuens, hanc ultero sænore reddit,

Hæc si Lector aves cernere, scripta legas.

Benevolæ recordationis ergo

f.

Christoph. Philip. Richter / D.

Com. Pal. Cæs. Fac. Jurid. Ordinarium & h. t. Rector.

DEpositi exponis, FRIEDLIBI, jura, parentis
Verbo in divino quin studium sequeris?

Sic etenim genitos sæpe adspirare videmus

Ad laudes patris, ad patriumq; decus.

Sed tu dispar ames quamvis studium, decus autem

Par capies; Pergas sedulitate tuâ.

Eximio Dn. Respondenti gratulor

Georg-Adamus Struve / D.

Com

Cum de DEPOSITO disquisis signa diserti
Oris es Ingenii ponis in ora VIRIS.

PACEM, FRIEDLIBI, Tibi qua sit cara, precamur

PACEM cum Sacra ponere vis Themidi.

Præximo Dn. Friedlibio, Magni Parentis
optimæ spei filio, Amico suo
perdilecto benignitatis testandæ
ergò hæc adp.

Ernestus Fredericus Schröter/

Hæred. in Wickerstett/D. & P.P.P.

Sic pariterq; moves FRIEDLIBI proq; movebis
Plus ultra semper, cathedram dum scandere tentas
Haut decus hoc parvum, non pars exigua famæ
Hæc est quæ gratulor, cœptis Deus optimus adsit!

Per Eximio Dno. Respondenti, eruditar
dissertationis Autori, de ausibus in
Jure honestis gratulor

PRÆSES.

In dem sein froher Geist
Sich gang nicht läst die Mühe schrecken
Durch Kunst und Fleiß was rühmlichs zu vollstrecken
Das seinen Ruhm der Nachwelt hegt
Wie Ihm der Grund gelegt
Zu großem Lob/das Themis ihm verdienet
Daß Er sich teg verfühnet:
Sie schütze ihm nur seinen wachen Muth
Ihm bleib gewiß, ein edler Purpur-Hut.

Mit die'm geringfügigen
hat seinen vielgelehrten Freund und Tischgenossen/
zu Bezeugung beharlicher Freundschaft/ bedienen wollen

Johann/Georg Krull / B. R. L.

Adscen

Ascendis Cathedram, proponis dogmata juris
Propugnans doctè, & benè victor abis.

Exiguis hilce pereximio Dn. Friedlieb /
L.L. Cult. Fautori atq; Amico suo
honoratis de primo hocce edito
specimine Academico gratulari,
Ipsi officia sua semper paratissima
offere voluit

C. E. Reichenbach / J. U. Doctorand.

DEPOSITI leges rimaris & enthea jura
Indolis en! ingens auguro DEPOSITVM.

Synceri amoris contestandi ergo L. M. Q.
adponebam

Fridericus Gvilielmus Krull / J. V. L.

Wer seinen Sinn mit Lust und Nutzen recht er geht
Und sich durch steten Fleiß / bis an die Sternen setz
Den Ehret Fama selbst / entreißt ihn von der Schaar
Die irdisch seyn gesinnt / und machet offenbar
Den nie erstorbnen Ruhm / so kan so muß man siegen
Mit schön-bekrönten Haupt / der Neid bleibt unten liegen
Dis bringt er / wehrter Freund / auch leßlich noch davon /
Drumb fahre tapffer fort du Edler Themis-Sohn.

Also hat dem Herrn Antwortenden / als sei-
nem höchst-geehrten Hn. Landsmann
und vertrauteer Freunde / schuldigh
bedienen sollen

Joachim Elias Otto.

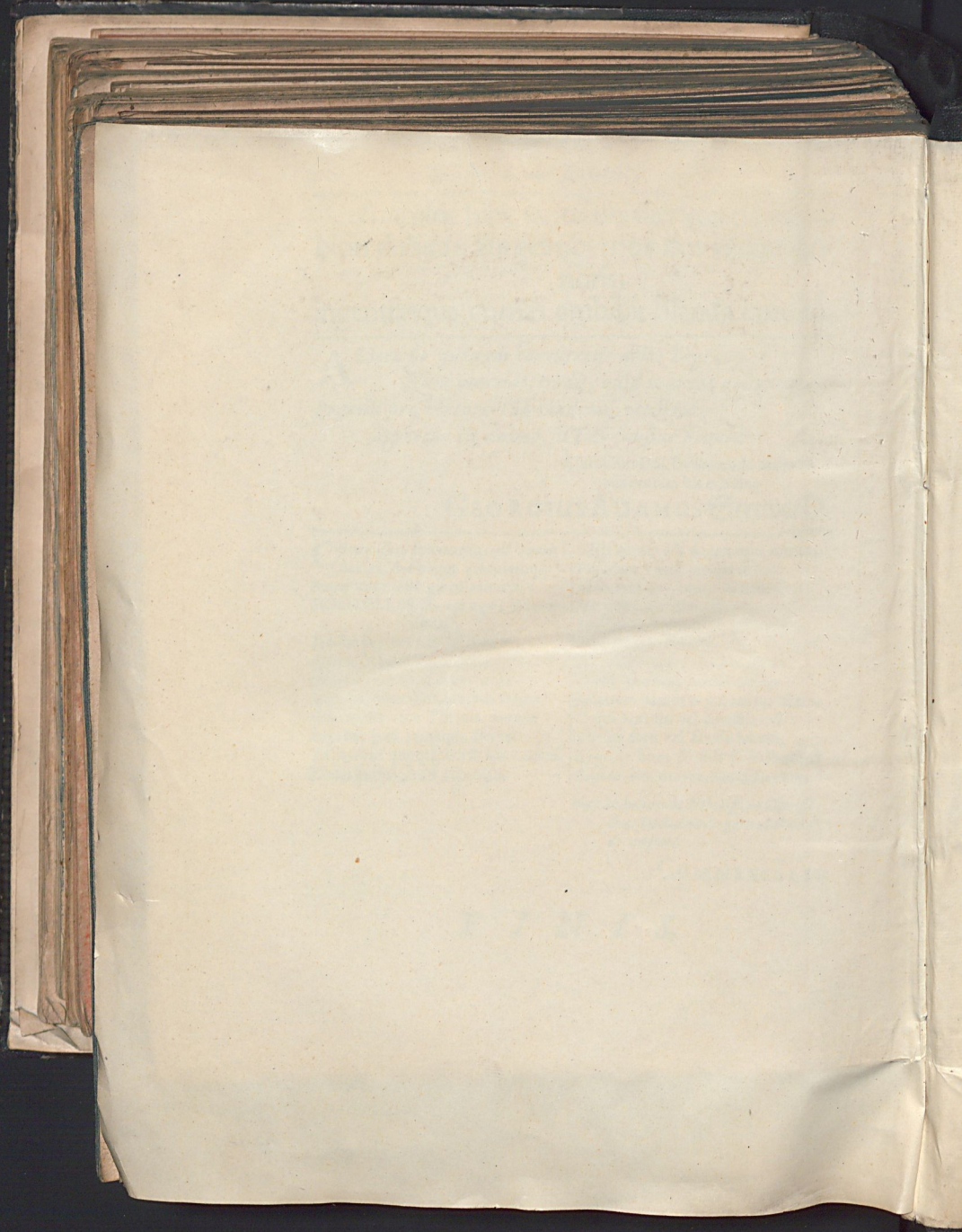
Jus ita depositi quod doctè differis, ipsò
Hòc magnum quaris, Candide Amice! decus:
Ut ceu depositam meritamq; aliquando coronam
Pro multo reddat, Sancta, labore, Themis.

Id quod animiùs fovet

A. C. Avcmann.

F I N I S,

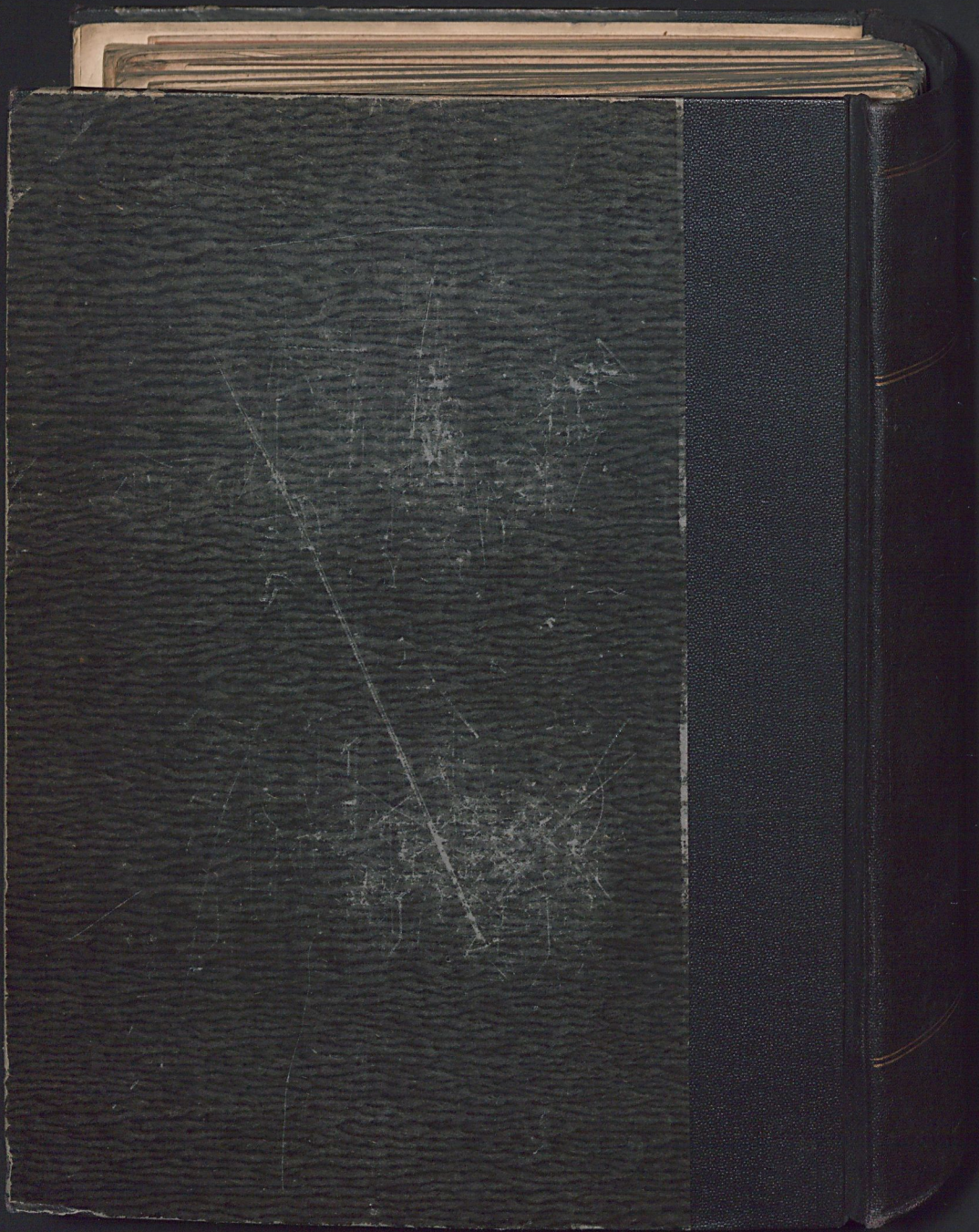
ULB Halle
005 132 576

3

V017

28

Nov, 13

14

DISPUTATIO JURIDICA

DE

EPOSITO,

QUAM

CELESTI FAVORE AUXILIANTE,

SUB PRÆSIDIO

AMI CORTREJI,

J. U. D.

FAUTORIS SUI ÆTATEM
COLENDI,

LICO ERUDITORUM EXAMINI SUBMITTIT

LDUS FRIEDLIEB, Strals. Pomer.

AUTOR ET RESPONDENS.

DEO ET HORIS CONSUETIS

AD DIEM VIII JUN.

A. E. O. S. M. DC. LXVI.

JEN Æ, Literis JOHANNIS NISSE

B.I.G.

Farbkarte #13

Centimetres

inches